

Šio numerio
Garbės Leidėjas yra
P. VLADAS JURGUTIS
SU PONIA

R. 7 (1020) S. PAULO — BRASIL — 1968 M. VASARIO — FEVEREIRO 15 D. — XX METAI

Plačiajame Pasaulyje

Vietnamas

Paskutinėmis savaitėmis pasaulio dėmesys buvo pririštas prie Vietnamo karo. Komunistai partizanai ir Šiaurės Vietnamo reguliarios ginkluotos pajėgos smarkiai puolė ir tebepuola Pietų Vietnamo bei jo sąjunginių amerikiečių pajėgas.

Nejauki padėtis

Kai kovoja reguliarios armijos aiškiu frontu, tai tik pusė bėdos, palyginus su partizaniniu karu. Partizanai gali smogti bet kur, kada visai ne tikima puolimo. Jie pridaro nuostolių ir dingsta. Tokia padėtis yra Vietnamo kare.

Didžiausi puolimai — pasitarimams vykstant

Sužinota, kaip tik tuometu, kai komunistinio Vietnamo sostinėje Hanoi slapta atsiųstas prez. Johnsono pasiuntinys tarėsi su vyriausybe dėl taikos, komunistai pradėjo puolimus didžiulius iki šiol. Prez. net į Amerikos ambasados rūmus, o amerikiečiai tuo metu turėjo susilaikyti nuo bombardavimo komunistų sostinės, kad apsaugotų savo pačių pasiuntinį. Ar tai neparodo, koks negarbingas yra komunistų elgesys?

Sunaikinti dideli kultūros lobiai

Miestas Hué, Pietų Vietnamo

me yra senoji to krašto imperatorių sostinė. Per šimtmečius čia buvo sutelkta didžiausi Vietnamo kultūros, meno ir statybos turtai. Bet kaip tame mieste eina arčiausios kovos su partizanais. Jiems iš to miesto išstumti teko bombarduoti ir tuo būdu sugriauti šimtmečiais sukurtus kultūros lobius nes komunistų kareiviai savo gynimosi lizdus susuko kaip tik tuose kultūros paminkluose. Tai irgi parodo, jog komunistai neturi jokios pagarbos net kultūrai, jei ta ne jų pačių sukurta.

J.A.V.

Kovoms Vietname paastrėjus ir žūvant vis daugiau Amerikos karių, vyriausybė pasiuntė į Vietnamą dar daugiau pagalbos. Dabar jos kariuomenės ten bus virš pusės milijono vyrų.

VIETNAMAS

Pietų Vietnamo vyriausybė pradėjo ginkluoti savo piliečius, nors jie nėra kariškiai ir ne policija. Šiomis dienomis išdavė ginklus KATALIKŲ ORGANIZACIJOS VYRAMS, kad jie galėtų ginti savo gyvenamas stovyklas nuo partizanų puolimų.

Aktas Teatre

Artur Azevedo teatre minėjimas prasidėjo pavėluotai. Tai lietuviams garbės nesudaro ir to reiktų būtinai vengti, ypač tokiomis progomis pasivėlavimas gadina nuotaiką!

Minėjimo programą pravedė tam minėjimui iš visų S. Paulo lietuvių organizacijų sudaryto komiteto pirmininkas Jonas Bagdžius. Pavyzdinčiai trumpu žodžiu atidarė minėjimą kviesdamas publiką sustoti Brazilijos himnui ir susikaupimo minutei, pagerbiant žuvusius už Lietuvos laisvę karius, savanorius, partizanus.

Vietoj skaitomos invokacijos, «Aušros» choras sugiedojo A. Kačanausko «Malda už tėvynę» ir tuojuo pridėjo galingai nuskambėjusį, J. Žilėvičiaus sukurta tautos šauksmą

«Laisvės»

Tą įžangą sekė dvi kalbos. Atgaivintos Brazilijos Krašto Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininko Jurgio Šliesoraičio žodis lietuviškai ir prof. dr. José Ferreira Carrato portugaliskai. Publika išklaušė abiejų kalbų labai susikaupusi.

Meninė dalis

Antrąją meninę minėjimo dalį išpildė Bendruomenės choras diriguojamas maestro V. Tatarūno, «Aušros» Vyrų choras paruoštas ir vadovaujamas p. Lindo Ralicko, «žilvitiškai» — vaikučiai pastatę gyvąjį paveikslą, pagal B. Brazdžionio «Be tėvynės», kuri inscenizavo plė Leokadija Aleknavičiūtė. Vėliau pati deklamavusi.

Negalima neiškelti fakto, kad mažytė poemos deklamuoja Andra Vosiliūtė tai atliko gražiausia lietuviška ta sena. Ji yra brangus užsiamezges talentas, kurį reiktų išskleisti į pilną žiedą.

Buvo kuo džiaugtis

tojo drauge bendrai dainai, tai skambėjo galingai, ne vienam ir asarą išspaudė. «Seniai bebuvom tokių dalykų girdėję» — kažkas pasakė publikoje. Prisiminė tie laikai, kai prieš 30 metų keletas chorų čia turėdavo dažnus savo koncertus bei šventes. Linkime kad mūsų abu chorai patiektų mums dažniau panašaus atsigavimimo.

Katalikams teikė pasigėrėjimo ir tai, kad minėjimas atsilankė Jo Eminencija kardinolas Agnello Rossi ir išbuvo su mumis visas tris valandas. Lenkų atstovas (kunigas) nus tebes paklausė mūsų B-nės pirmininką, «Sakyk, Pone, ar jūs lietuviškai geresni katalikai už lenkus»? Ir kai pirmi ninkas atklaušė: «Kodėl», tas atsakė: «Todėl, kad kardinolas pas jus išbuvo visą programos laiką, o pas mus pabūva tik 10–15 minučių». Tai visgi parodė didelės Eminencijos simpatijas lietuviams.

Malonu buvo regėti salėje ir mūsų brolių latvių bei estų konsulus, ukrainiečių atstovą. (Ukrainiečiai ir į pamaldas atsiuntė savo vėliavą).

Spauda

Malonu dar ir tai, kad S. Paulo visi didieji dienraščiai įdėjo šventės aprašymus. Vieni ilgesnius, kiti trumpesnius, su nuotraukomis. Dienraščių fotografai ir reporteriai sekė kiekvieną mūsų žingsnį minėjimo metu.

Vladas — ilgametis Municipal teatro tenoras yra drauge ir «Aušros» choro uolus narys ir abu su Ponia «M.L.» ištikimi skaitytojai bei rėmėjai!

Nuoširdus jiems ačiū!

«M. L.» Administracija

Mūsų Arkivyskupo Jo Eminencijos Agnello Rossi

ŽODIS S. PAULO LIETUVIAMS VASARIO 16 PROGA

Jo Eminencija kardinolas Agnello Rossi, vasario 11 d, atlaikė lietuviams šv. Mišias savo katedroje ir ta proga tarė šiltą žodį.

«S. Paulo katedroje, šitose šv. mišiose dalyvauja pulsuoja lietuviškoji siela. Ji čia yra 50-tajai nepriklausomybės sukakčiai švesti, nors 27 metai, kaip Sov. Sąjungos okupacija laiko pavergtą lietuviškąją teritoriją.

Panašios išskilmės švenčiamos visame laisvajame pasaulyje, kur plaka lietuviškos

propagandos, už tautų apsisprendimo laisvę, lietuviai savo pačių žemėje vaitoja prislėgti ar Sibiran, nublokšti, ir jie neturės teisės visai pamiršti šitą sukaktį. Bet niekas neįstengs sukliudyti jiems tai minėti savo širdžių gelmėse ir malda sušvelnioti savo skausmą ir liūdną vergovę.

Visose širdyse klesti laisvės vilties pumpurai, visi nori grįžti savo tėvynėn, šeimos susitikti savo gimtajame krašte, ir ta viltis remiasi meile, atlaikančia net tuos pasipriešinimus, kurie atrodo neįveikiami, nes meilė yra stipresnė ir už neapykantą.

Tie, kurie tautos vardu kriminališkai sunaikino teisingiausius liaudies užmojus ir stengiasi sunaikinti lietuviškąją sielą, tie laimi tik akimirkos netikras pergales, bet jie neįstengia laimėti širdžių. Tos yra laimimos vien meile.

Dabartinėse istorinėse aplinkybėse didžiausia nelaimė būtų tik susilpnėjimas jūsų meilės savo tautai, savo tėvynėi, savo Bažnyčiai ir pačiam Dievui.

Mes čia susirinkome tai meilei sustiprinti bei viešai išpažinti savo tikėjimą į laisvės, demokratiškos ir krikščioniškos Lietuvos ateitį.

Todėl kad mes išpažįstame tokį tvirtą tikėjimą, mes galime turėti savo širdyse tekią didelę viltį. Turime viltis prieš visas žmogiškąsias vilts, kadangi mūsų tikėjimas stovi ant meilės pagrindų, o

juk meilė yra Dievo apraška, ir su Dievu įveiksime visas kliūtis.

Šimtmečiais persekioję krikščionis, jau atrodė nebegali būti vilties jiems išlikti, Romos imperatorius pergalingai skelbė, kad krikščionių vardas išnaikintas. Bet kaip tik tą krikščionybės sužlugdymo akimirką nušvito Dievo valanda. Dievo valanda yra prisikėlimas iš mirties ir iš kapo. Ir taip, kaip trečiąją dieną Kristus kėlė iš savo kapo, ir Jo Bažnyčia, po trijų šimtmečių prisikėlimo.

Būkim ištikimi Dievui ir tam, kurį Jis siuntė — Jėzui Kristui; būkim ištikimi jo skelbiamai išganymo naujienai, kuri iškėlė žmogiškojo asmens vertę ir suteikė jam socialinės meilės dimensijas.

Būkime ištikimi Jėzaus Kristaus įsteigtai ir jo iki šiol palankiai Bažnyčiai;

Būkim ištikimi mums Dievo duotai Tėvynei, kurios mums negali išplėsti jokie žmonių pasikesinimai nei godumas.

Būkime ištikimi savo tradicijoms, įkvėpusioms mūsų tėvams, seneliams bei seneliams pasididžiavimo, savigarbos bei entuziazmo!

Būkim ištikimi savo Tėvynės vėliavai visuose tuose dalykuose, kurių kilnumą ji simbolizuoja.

Būkim ištikimi tarp pasaulio tautų išblaškytai lietuvių bendruomenei, belaukiančiai išlaisvinimo valandos.

Su šitokiais nusiteikimais žygiuokim kovos laukuose. Ta kova gali būti varginga ir ilga. Bet būkime tikri, kad žygiuotume su Dievu, kad tik nepaleistume iš rankų savo vėliavos, savo Tėvynės, Nepriklausomos ir Dievui ištikimos Lietuvos simbio! Jūsų herbo Vytis, iškėlęs patriotizmo kardą, lekias ant balto žirgo į tikros nepriklausomybės pergalę, tebūnie tikrųjų lietuvių kovos ženklas!

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 10,00 visoje P. Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 25,00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr. \$ 60,00 Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 20. SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 15,00 paskutiniajame N Cr. \$ 10,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 5,00 Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo suožūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Penkiasdešimtosios Lietuvos Nepriklausomybės Dienos proga Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kreipiasi į lietuvių visuomenę šiuo pareiškimu:

LIETUVIAI!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas vasario 16 d. proga, minint Lietuvos valstybės atkūrimo 50-ties metų sukaktį, sveikina pavertuosius lietuvius, trokšdamas jiems kantrybės, išvermės ir ryžto nuožmaus okupanto priešpadoje, ir laisvuosius lietuvius, primindamas jų pareigą savo tautai ir kviesdamas remti Lietuvos išlaisvinimo pastangas.

Lietuvos valstybės nepriklausomybės šventė išreiškia patį svarbiausią lietuvių tautos naujosios istorijos įvykį. Vasario 16 d. Aktas, kuriuo lietuvių tauta Lietuvos Tarybos lūpomis pakartotinai paskelbė visam pasauliui savo politinę valią, pagrįstą tautų apsisprendimo teise — atstatanti nepriklausomą demokratinius pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir ją atskiria ti nuo visų valstybinių ryšių, buvusių su kitomis tautomis. Vasario 16 d. Aktas, prieš 50 metų atkūręs senąją Mindaugo, Gedimino, Algirdo, Kęstučio, Vytauto Didžiojo Lietuvą, vėl įrikiavo ją į laisvųjų tautų ir suvereninių valstybių bendruomenę ir sudarė sąlygas lietuvių tautos politinei brandai, tarptautinei veiklai, ūkinei pažangai ir kultūrinei kūrybai.

Laisva lietuvių tauta, švaidama savo šventę, ženklinau čią Lietuvos valstybės atkūrimą, džiaugdavosi ir didžiūdavoši savo praeities žygiais ir ypač laimėjimais, pasiektais laisvos tautos savo nepriklausomoje valstybėje. Dabar, kai lietuvių tauta yra sovietinėje priešpadoje ir kai jos suvereninių teisų vykdymas okupanto sutrukdytas, Vasario 16 Aktas, prieš 50 metų atkūręs nepriklausomą Lietuvos valstybę, įgyja kiek kitonšką pobūdį. Dabar džiaugsmą pakeičia laisvės ryžtas, o pasididžiavimą — laisvės kova.

Pavergtoje Lietuvoje okupantas stengiasi visais jam imanomais būdais suniekinti Lietuvos valstybės nepriklausomybės mintį lietuvių, ypač jaunosios kartos, širdyse ir

iškeisti ją į neva palaimų priklausomumą Sovietų Rusijos imperijai. Laisvųjų lietuvių tarpe tas pats okupantas sėja nesantaikos sėklą, pirsdamas sau (ne lietuvių tautai) naudingus vadinamo bendradarbiavimo būdus siekiančius panaikinti Lietuvos valstybės tarptautinį pripažinimą ir sumeakinti lietuvių tautos išsilausvinimo lūkesčius.

Šie nepriklausomos Lietuvos valstybės sukaktuviniai metai yra paskelbti Lietuvos Laisvės Kovos Metais, vienin gal siekian. Išsiviatii Lietuvą iš sovietinės okupacijos ir atrenkant sėkmingesnei laisvės kovai paveikliausius būdus. Mes, naudodamies laisve ir turėdami pareigą byloti ir veikti už pavergtą savo tautą, privalome Laisvės Kovos Metais pasirūpinti, —

1) kad pavergtuosiuose lietuviuose Lietuvos nepriklausomybės samprotis savo vaiskumu įstengtų praskrosti okupanto brukamąją priklausomumo tamsą, o laisvės kovos ryžtas visada išlktų stingrus, išvermė priešpadoje kieta ir tikėjimas Lietuvos nepriklausomybe tvirtas;

2) kad laisvieji lietuviai, bendraudami su pavergtaisiais lietuviais, savo santy-

Postovyklinės mintys

Paskutinė Pietų Amerikos lietuvių jaunimo diena stovykloje. ML redaktorius pasiskiojo tarp to mielo jaunimėlio ir teiravosi, ar pateakinti savo stovykla, kuo mažiau patenkinti ir tt. Tiek argentiniečiai, tiek namiškiai atsakinėjo, jog stovykla patenkinti ir kiti net labai patenkinti. Neatsirado nė vieno, kurs būtų

kiavimą apsprestų tautine drausme, juomi stiprintų nepriklausomybės samprotį, bet vengtų tokių veiksmų, kurie pažeistų nepriklausomos Lietuvos tęstinumą; ir

3) kad ilgaamžis Lietuvos valstybingumas būtų išryškintas, iškeltas į reikiamą aukštumą ir išgarsintas laisvajame pasaulyje. Šie mūsų veiklos būdai turi sudaryti tvirtus jos pagrindus, kuriais dabar ir ateityje galėtume remtis Lietuvos išlaisvinimo kelyje. Mūsų laisvės kovos ginklai — ilgaamžis valstybingumas ir teisė — yra patvaresni už okupanto smurtą ir klastą. Jais pasikliaudami ir naudodamiesi, nugalėsime okupanto priešpauą ir laimėsime lietuvių tautai laisvę ir Lietuvos valstybės nepriklausomybę.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimt metų sukakties proga lietuvių tautos vardu paskelbia visai žmonija lietuvių tautos draugams ir priešams, kad lietuvių tauta niekašios nesutiks su Lietuvos pavergimu, kad Vasario 16 d. Aktas, atstatęs nepriklausomą Lietuvos valstybę, yra šventas, galutinis ir neatšaukiamas apsisprendimas laisvam ir savarankiškam valstybiniam gyvenimui ir kad Lietuvos valstybinė nepriklausomybė yra pagrindinė lietuvių tautos gyvasties ir kūrybingumo sąlyga.

ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius telydi!

1968, Lietuvos Laisvės Kovos Metų Vasario 16 dieną, New Yorke.

VYRI USIAS LIETUVOS IŠLAUSVINIMO KOMITETAS

pasakys «nepatenkintas», ar «nusivylęs».

«O kas jau taip labai patiko?» buvo kitas klausimas.

Dauguma pirmoje vietoje džiaugėsi «gražia vieta stovyklai». Ypač argentiniečiai ir argentinietės to nepamiršo iškelti. Patiko draugai-ės, geras maistas, linksmumas, poilsis, geras sugyvenimas, susipažinimas su daugiau mūsų jaunimo.

KO JAUNIMAS NEPABRĖŽĖ

Įdomu buvo patirti, ko jaunimas apie stovyklą «nepasakė ir nepabrėžė. Retas kas, labai retas pasidžiaugė girdėtomis paskaitomis, konferencijomis. Bene tik trejetas tai patys, neklausiami pasakė. Kiti tą stovyklos punktą nutylėjo, tartum jė nebūt buvę dienotvarkėje. O juk stovykla buvo ruošta kaip studijų savaitė. Tie kurie paskaitas iš viso užsiminė tuojau pasidžiaugė A. Saulaičio ir kun. Šeškevičiaus konferencijomis.

KAS MAŽIAU PATIKO

Jaunimas buvo labai santūrus kritikuoti. Girdi visada ir viską galima geriau padaryti, tai ir stovykloje galėjo šis tas būti geriau sutvarkyta, bet apie tai neverta kalbėti, nes aplamai stovykla buvo gera. Tokį atsakymą nugirdau iš ne vieno. Bet taip atsakinėjo, atrodo, tada, kai žinojo, jog kalbasi su ML redaktorium. Bet šiaip sau besišnekučiuojant ir paskui S. Paulin sugrįžus teko patirti, jog pasigesta stipresnės tvarkos stovykloje. Daug kam nepatiko vakarais atvykstantieji svečiai iš S. aulo, net ir nelietuviai, kurie atsiveždavo butelius pingutės maišėsi stovyklautojų tarpe ir gadino tvarką bei nuotaiką. Dalyvausieji kitose stovyklose sakė, jog kitur svečiai stovyklonį idžiamis tiktais sekmadieniais j kiu būdu ne savaitės būvyje. Nė tėvai negali atvykti savo vaikų pasižiūrėti per savaitę. Tai reiktu įsidėmėti kitas stovyklas rengiant.

Kiti pasigedo dainavimo.

Nors buvo skirtas laikas lietuvių repeticijoms, bet po jų mažai kas dainavę.

Kita negerovė buvusi tai kaikurių nenuoramų triukšmas kai kiti stovyklautojai norėjo miegoti. Triukšmadariai parodė stokoja subrendimo ir atei žvelgimo į kitus. Kad tik jiems geriau, o kiti — tesizino.

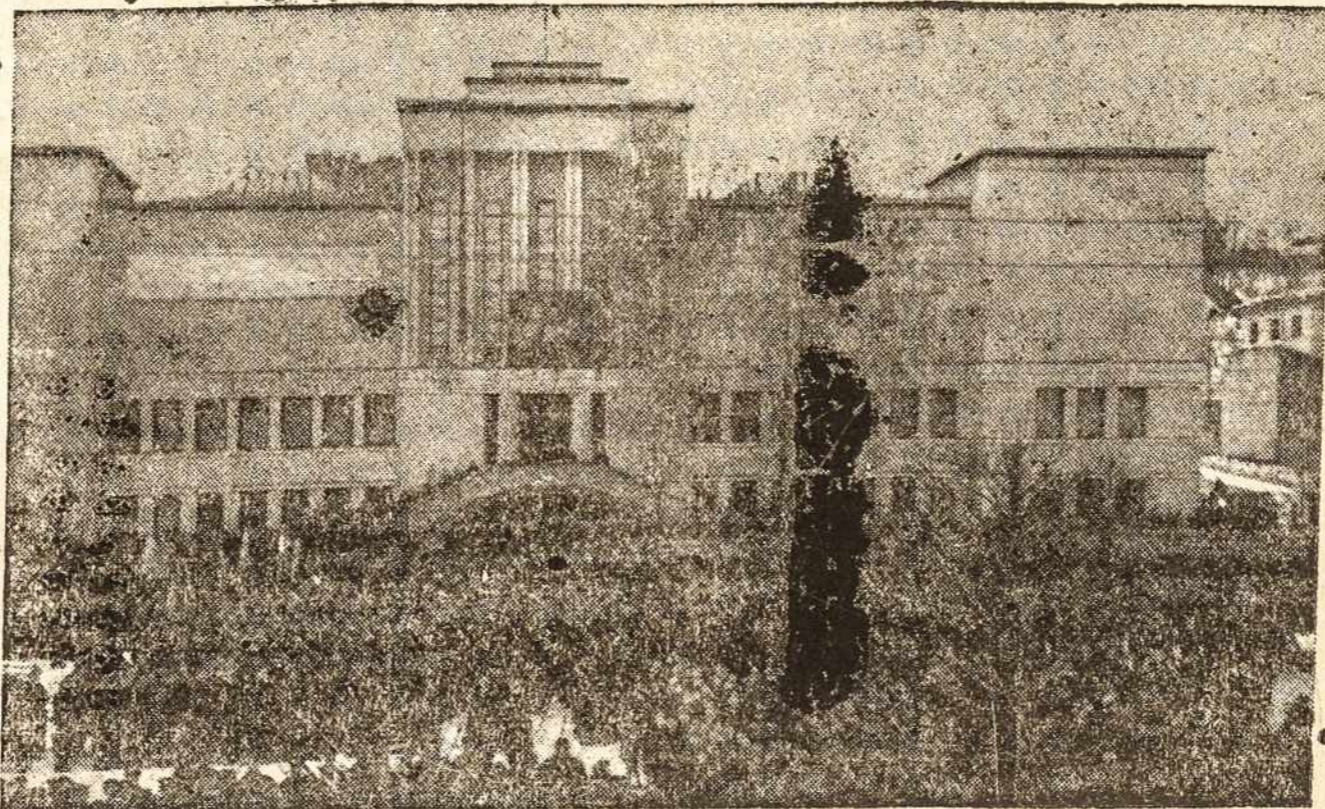
Nepatiko kaikam, kad paskaitose ir diskusijose kartais nedalyvavo nė pusės stovyklautojų. Kai vieni klausėsi ir diskutavo, tai kiti kažkur «braziliškų gyvačių» jieškojo ar žuvavo. Tai gal aiškintina faktu, jog gerokas nuošimtis stovyklautojų nesupratę lietuviškai. Bet tai studijų savaitės rengėjai turėjo pramatyti ir tokiems suruošti portugalų ar ispanų kalba diskueijas, ar ką panašaus. Ne geresnis vaizdas buvo ir pamaldose, kurios buvo tik sekmadieniais. Vargiai dalyvavo pusė stovyklautojų šv. Mišių aukoje. Kiti buvo girdimi lauke juokaujant, šnekučiuojant...

Stovyklos organizavimu rūpinosi sudarytas jaunimo komitetas. Jo sąrašas paskelbtas anksčiau. Nepaprastai daug širdies ir darbo bei patraukimo parodė pirm. Rikardas Tījūnėlis, su savo pagalbininkais Milda Černiauskaite, Ryma Steponaityte, Zuzana Vanagaite, Irena Simanauskaite, J. Brazaičiu. D. Trojeckaite, Lucija Jodelyte. O prieš stovyklą tas pats Rikardas apvažinėjo įvairius bairrus su komiteto nariais, ir kun. Vytautu Kavoliu, kuriam gerb. prel P. Ragažinskas buvo pavedęs pasirūpinti visu stovyklos suorganizavimu. Gaila tik, kad tas pavedimas buvo kažkieno apeitas, ir pradėta už jo nugaros kaip savaip organizuoti, jam nē nepranešus. Todėl kun. Kavolis, iš komiteto pasitraukė. Gaila, kad net į tokį reikalą ir visiems lietuviams brangų dalyką, kaip jaunimo stovykla buvo bandoma įvesli kažkokios «aukštesios politikos» ir praveisti savo liniją. O ta linija nebūvo jaunimo linija, nebuvo jaunimo politika.

Suminėjus tuos trūkumus jokiū būdu nenuvertiname stovyklos pasisiekimo, ir jaunimo nuoširdaus dalyvavimo. Stovyklų sklendumas pareina nuo ilgų metų organizacinės patirties, kurios mes dar neturime, bet, reikia tikėtis, įsigysime, pasimokydami iš buvusių trūkumų ir klaidų.

CHORAI PASAKĖ

Šv. Juoz. parapijos, «Aušros» chorų bendri pasirodymai per Vasario 16 minėjimą parodė, jog būtų galima turėti gražia dainų šventę, jei tik choristai ir jų vadovai panorėtų pasiaukoti ir per kokį pusmetį rimtai padirbėti repeticijose! Dainų šventė ir lietuvius suitrauktų pabendrauti ir būtų vertinga propaganda brazilis kai visuomenei. Laukiame, prašome!

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Karo Muziejaus sodnelyje, Kaune.

Jaunystės AIDAS

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

LIETUVYBĖ IŠEIVIJOJE

Jaunimo Problemos

Iš Juozo Tījūnėlio konferencijos
Jaunimo Stovykloje.

Pirmutiniais gyvenimo metais tėvai padeda vaikui suprasti žmones, nurodo jam kaip elgtis viešumoje, skatina jį bendradarbiauti, pradeda įtraukti jį į visuomeninį gyvenimą. Tarp savęs tėvai kalbasi lietuviškai ir ta kalba vaikas taria pirmutinius žodžius.

Vaikas yra ugdomas lietuviškame gyvenimo stiliuje ir išmoksta žvelgti aplinką lietuviškomis kimis.

Keturių metų vaikui ateina laikas susitikti ir pradėti žaisti su aplinkos vaikais. Šiose žaidimo grupėse kiekvienas vaikas turi savo rolę. Vienas bus grupės galva, kitas šposus darys, trečias bus stipruolis ir t.t. Vaikas randa čia sąlygas pats tvarkyti savo elgesį.

Lietuviukas taip pat jieško savo vietos žaidimo grupėje, bet joks vaikas jo nesupranta nes jis krašto kalbos nemoka. Tėvai gali padėti jam to nemalonumo išvengti, veddami vaiką žaisti su kitais lietuviukais.

Tačiau, kai sueis vaikui septyni metai, jis lankys pradžios mokyklą ir ten, pamokos eina krašto kalba. Dabar tėvai neturi kito kelio, kaip mokyti vaiką krašto kalbos.

Lietuviškajai kalbai sąlygos pasikeičia. Vaikas aplinkoje naudoja krašto kalba, o namuose abi kalbas. Po kiek laiko, tokios situacijos padarinys yra toks: Vaikas beveik viską supranta o tačiau labai mažai bekalba lietuviškai.

Lietuviškos kalbos pamokos ateina į pagalbą, kai vaikas jau moka skaityti ir rašyti krašto kalba. Iš kitos pusės, dėl kitokių priežasčių, daugelis vaikų nelanko tokias pamokas.

Turėdamas 13–14 metų, vaikas jau yra susipažinęs su suaugusio žmogaus elgesiu. Jis jau yra skaitomas jaunuolis. Jau yra kviečiamas dalyvauti jaunimo organizacijose ir ten turi progos nugirsti daugiau apie Lietuvą.

Bet ir šiose organizacijose jaunuoliai labai retai kalbasi tarp savęs lietuviškai, nes jiems lengviau vartoti krašto kalbą.

Tarp dviejų kėdžių

Jaunuolio auklėjimas, pradėtas šeimoje, dabar yra papildomas aplinkos. Šią aplinką sudaro krašto visuomenė ir lietuvių bendruomenė. Kiek vienas jaunuoliui stengiasi įkvėpti savo principus, papročius, nuotaikas.

Tuomet jaunuolis sunkiai įžiūri, kad jis turi pareigą mokytis lietuvių kalbos. Pradėjus ruošti gyvenimui, jam atrodo, kad naudingiau yra angliškai, prancūziškai, vokiškai, nes jos vėliau palengvins surasti gerą darbą, o kokia bus praktiška nauda iš lietuvių kalbos?

Jaunuolis bręsta. Nebelieka jam laiko lietuviškoje bendruomenėje gyventi. Krašte kuriame jis gimė, jaunuolis pergyvena geras ir blogas aplinkybes. Jis kuria savo gyvenimą aplinkoje, kuri nieko bendro neturi su lietuvybe.

Būtų galima argumentuoti, juk senoji karta išėivijoje pergyvena tas pačias situacijas ir vis tiek suranda laiko rūpintis lietuviybės likimu.

Yra didelis skirtumas šiuo atžvilgiu tarp senosios ir jaunosios kartos.

Jaunystės metuose senoji karta gyveno Lietuvoje — ją pažino ir rūpinosi jos ateitimi. Jaunoji karta tik girdėjo apie Lietuvą. Jaunuolis ne išvaizduoja ateivio padėties, kurs čia būtų tikėtai svečias, belankas gerus draugus. Nei jis jaučia si esąs savo namuose. Jis gimė toje žemėje. Kraštas suteikia am sąlygas ir šaukia jį dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Jaunuolis susipažįsta su tokiomis aplinkybėmis kurių jis nepriima, nori jas pakeisti. Pradeda rūpintis to krašto likimu, matydamas kad su juo yra susijęs ir jo paties likimas.

Neužtenka!

Jaunuolis ateina į tokį amžių kada jau pasi tiki savimi. Neužtenka jam prikaišioti, be tinkamo paaiškinimo. Nepakanka sakyti, kad jis yra lietuvis, nes jo tėvai lietuviai. Ne, jaunuolis yra žmogus; jis galvoja, turi jausmus. Jis žino, kad jo gisllose teka lietuviškas kraujas, bet nori išgirsti tokį paaiškinimą, kuris susiderintų su tuo, ką jis turi širdyje.

Jaunuolis turi pats nūspėti, kokia yra jo tautybė, ir, aišku, toks sprendimas priklausys nuo to, ką jis jau pergyveno.

1966 m. rugėjo mėn. 42 jaunuoliai, kurių amžius svyravo tarp 20 ir 30 metų, vedę ir nevedę, abiejų lyčių ir įvairiausių profesijų užpildė jiems įteiktą anketą.

Vienas iš klausimų buvo toks: Gimei Brazilijoje ir esi lietuvių kilmės, kas tu jautiesi?

28, tai reiškia 66 procentai, pasisakė esą lietuviai ir brazilai,

10, tai reiškia 24 procentai, pasisakė esą brazilai,

2, tai reiškia 5 procentai, pasisakė esą lietuviai,

2, tai reiškia 5 procentai, nei lietuviai nei brazilai.

Tačiau, nėra jokios prasmės tik pasisakyti už vieną ar kitą tautybę. Jaunuoliui reikia vykdyti iš tokio apsisprendimo ky'ancias pareigas.

Pasisakydamas už Lietuvą, jaunuolis turėtų uždavinius, kurie liestu:

- tautinės gyvybės išlaikymą ir perdavimą ateities kartoms,
- tėvų kalbos išsaugojimą,
- lietuviškų šeimų kūrimą,
- tautinės kultūros ugdymą,
- lietuvių draugijų veiklą,
- lietuviškos spaudos rėmimą,
- tautinių papročių branginimą,
- tautinio solidarumo kėlimą,
- pagaliau kovą dėl tautos laisvės ir Lietuvos nepriklausomybės.

Kas liečia kalbą, jau turėjome progos pamatyti, kokios sunkenybės yra jai išmolti. Tačiau, jaunuolis jei nori, gali išmolti, nes niekada nėra pervėlu. Kiti uždaviniai taip pat priklauso nuo jaunuolio noro. Tik vienas uždavinys, tačiau, priklauso nuo dviejų asmenybių noro.

SEIMOS PROBLEMA. Nevisada yra galima lietuviams jaunuoliams sukurti lietuvišką šeimą. Jaunuolis negali susijungti tikrai biologiniais sumetimais, ir negali, kadangi nuo to priklausys visas jo gyvenimas. Kitu atžvilgiu, kokia būtų vaikų padėtis, gimstant tokioje šeimoje, kur tėvai nesugyvena.

Lietuviybės akyvaizdoje, tokios santuokos neturėtų prasmės, kadangi neužtenka perduoti lietuvišką kraują. Reikia išauklėti vaiką taip, kad jis būtų ir susipratęs žmogus, ir susipratęs lietuvis.

Kas liečia lietuviybę, ar yra galimybės jaunuoliui pajusti kokią pareigą?

Labai sunkiai! Jeigu iš vienos pusės aplinka nelietuviška, iš kitos pusės jaunuolis nesupranta, ką senoji karta nori jam perduoti. Ir nesupranta, nes nebuvo jam paaiškinta KUR? KADA? KAIP? KODĖL? jis turi išlaikyti lietuviybę.

Daugelis jaunuolių net nežino, ką reikš šis žodis: lietuviybė.

«Reikia išlaikyti lietuviybę, išlaisvinti Lietuvą», štai ką jaunuolis nuolat girdi. Žodžiai «lietuviybė» ir «išlaisvinimas» yra vartojami tiek sykių ir tuo pačiu momentu, kad jaunuolis gali suprasti, kad vienas ir antras yra tas pat.

Jeigu yra suaku jaunuoliui suprasti lietuviybę, dar sunkiau yra suprasti išlaisvinimą. Nes, kiek didesnis yra tikslas, tiek mažiau žmonių supranta, kaip jį pasiekti, nors ir visi apie tai kalbėtų.

Jeigu sąlygos nepasikeis, jaunuolis neturės ką perduoti sekant ai kartai. Tada tai lietuviybė išėivijoje žus. Bus galima tuomet pamatyti, kad dabartinės mūsų jaunimo kritikos lietuviybei nieko nepadėjo, nes nesuprato jaunuolio padėties.

Jaunuolis turi tarti savo žodį, nes tik tada senoji karta jį supras.

Jaunimas turi visų pirma atvirai kalbėtis tarp savęs, išdėstyti vienas kitam savo problemas ir idealus. Turi nušartti ko siekia ir kaip siekia ir gyventi pagal savo nusistatymus.

PASAKA

Naktis prieglobsty tyliam ir maloniam kambariui, mama seka savo vaikučiams pasaką. Dar yra jauna, bet keli balti plaukai jau puošia josios galvą; veidas dar turi jaunystės grožio, bet pirmos amžiaus raukšlės jau yra pastebimos. Vaikučiai nekantriai laukia pažadėtos pasakos.

Kai aš buvau jauna, kelis kartus dalyvavau stovyklose. Iš kiekvienos turu daug malonių prisiminimų, bet šiandien jums papasakosiu apie vieną, kuri įvyko Brazilijoje. Šią stovyklą atvyko jaunimo iš Argentinos, Urugvajaus, Amerikos ir Brazilijos. Jaunimas atvyko ne tik atostogauti, bet taip pat pasikalbėti apie įvairius klausimus, liečiančius jaunimą. Kad jus būsite didesni, jus taip pat dalyvausite stovyklose ir pamatysite, kaip yra smagu. Stovykla buvo prie užtvankos ir jos vandenyje galėjome maudytis ir laiveliais plaukioti. Mūsų namukai buvo mediniai ir kiekvienas turėjo savo pavadinimą: Vėjas, Mėnulis, Austra, Perkūnas, Palanga, Vanagas, Nemunas ir Žvaigždė. Kiekvienoj stovykloj buvo vadai, kurie nusiātė stovyklos tvarką. Jam padėjo keli kiti jaunuoliai palaikyti tvarką. Šioje stovykloje irgi buvo tokia vadovybė, kuri sudarė programą.

Iš ryto, didelis varpas suskambėdavo ir visus prikeldavo. Pirmas dienos žygis tai vėliavos pakėlimas. Visi susirinkdavome aikštėje ir iškeldavome vėliavas, brazilišką ir lietuvišką ant specialių stulpų ir sugiedodavome himnus. Paskui, visi išalkę kopdavome valgyklos link, kur pusryčiai jau buvo paruošti. Po pusryčių laivas laikas namams sutvarkyti ir pažaišti. Namukas reikėdavo visuomet laikyti sutvarkytus ir švarius, nes tvarkos komisija eidavo juos peržiūrėti ir jeigu rasdavo betvarkę, namuko savininkai gaudavo bausmę. Dešimtą valandą vėl tas varpas suskambėdavo šaukdamas visus į konferenciją. Susėsdavome pievoje ir klausydavome pasikaitininko minčių. Paskui apie tai diskutuodavome, pareikšdami savo mintis ir klausimus. Kalbėjome apie asmeniškumus, tautiškumus ir visuomeniškumus reikalus; apie atsakomybę, apie lietuviybės išlaikymą ir socialines problemas. Danguje saulutė, pasiekusi patį augščiausią savo kelio tašką

(pabaiga 5 pusl.)

Garbink pavergėja!

PASIBA'GUSIEJI 1967 metais lietuvių tautai buvo 27-tieji svetimos galios tėvynėj viešpatavimo metai.

Padieninė ar pamėnesinė tų metų Lietuvos gyvenimo eigos apžvalga rodytų, jog tai būta metų, Lietuvai maža kuo teskirtingų nuo pernykščių ar užpernykščių. Tik pažvelgus visu akiračiu iš karto, įsirėžia išskirtinis tiems metams būdingas bruožas.

Kai laisvė, e lietuvių sambūriuose mezgėsi sumanymai ir pasiryžimai prideramai prisiminti ir pasauliui priminti 50-ties metų sukaktį nuo Lietuvos prisikėlimo savarankiškai gyventi, tai svetimos galios užviešpatautoj mūsų tėvynėj tais pačiais 1967-tais metais buvo vykdomas neregėtai sustiprintas įsvirkštinėjimas nuo mūsų lietuvių savarankiškai minties užmarinti.

Tokiu tikslu bei prasme visa Lietuva tapo užtvindyta ir persuakta Rusijos bolševikinės revoliucijos sukaktuviniais garbinimais ir jos tariamosios palaimos — atneštos į Lietuvą prieš 27 metus — gyrimais.

Dėl to ryškiai prasikišančio bruožo 1967 metai Lietuvoje tiktų vadinti sustiprinto savarankaus lietuvių mąstymo anestezijos metais.

Vistiek nepasisekė

Kadangi lietuvių tautos tikrovės vertinimą stingdančių nuodų tvanas vis dėlto neįstengė nei apmarinti, nei aiškiai sutramdyti lietuvių sąmoningumo ir net jų savarankiškų minčių prasiveržimo viešumon. Net svetimosios galios tarnyboje stovintieji laikraščiai, tie pagrindiniai savaimingos lietuvių minties mariniavimo įrankiai, — ir tie,

šalia deklamacijų svetimosios, nuolat sergančios, todėl nespėjusios subręsti, o jau nu senusios revoliucijos garbei, protarpiais vis dėlto užleido kiek vietos ir visiškai sveltoms, drąsioms kartais įsibrovėliams valdovams tiesiai į akį pirštu duriančioms mintims. Ir toks, tolydžiai ryškėjąs, bruožas 1967 metais buvo pastebimas pavergtos Lietuvos gyvenimo programoj.

Rusa sava mintis

Svetimųjų primesta ir tebe vykdoma galia Lietuvoje tebe saugo savo udarytasias aplinkybes, dėl kurių tik maža savarankios tevykščių lietuvių minties pasireiškimų dalelė tegali būti viešai minima. Tačiau, jeigu 1967-tais, tokiems pasireiškimams itin priešiško potvynio metais jų vis dėlto buvo įmanoma pastebėti, tai tikėtina, jog šiais, — Lietuvos Laisvės Kovos metais čia, laisvėje, ne tik minėsim prieš penkiasdešimt metų sulauktą Lietuvos savarankiškumo atgijimą, bet ir stebėsime naują, dabar vykstantį savarankiškos minties stiprėjimą Lietuvoje, nors ir prievartaujamoje.

Ju «50»

Praėjusiais metais Lietuvai buvo primestas svetima-reikšmis ženklas «50». Jo ten buvo tiek daug, — ant durų, — mažiau, — ant sienų, — ant nių širdyse.

Mūsų «50»

Mes lietuviškai laisvėje gyvenantieji keliame kitos reikšmės «50» ženklą. Tėvynėj regimų nusiteikimų vaizdai kviečia tą ženklą taip apšviesti, kad švītėtų ne tik ir ne tiek praėjim, kiek nauja tikro-

tyros laisvės viltim. Šiai vilti Lietuvoje dabar durys ir langai uždaryti, bet yra daug atvirų širdžių. Jų atvirumas ryškiausiai įprasmina Lietuvai skiriamuosius Laisvės Kovos Metus. Nes ten pagrindinis kovos laukas, — vieta susiremti «50-ties» ženklo skirtingosioms prasmėms.

Vyriausias Lietuvos Laisvės nimo Komitetas drauge su kitomis laisvųjų lietuvių vadovybėmis numatė eilę priemonių tam svarbajam laisvės kovos ginklui išaštrinti, — Lietuvos nepriklausomybės ir lietuvių tautos bei žmogaus laisvės Lietuvoje idealui išryškinti. Nuspręsta ir įsipareigota — su visų mūsų visuomenėj esamų talentų talka ir visos visuomenės medžiagine pagalba — tas priemonės kokslingiausiai pavartoti ar dar surasti bei pavartoti jų ir daugiau, kiek tik tam sudarys galimybių visų mūsų turimų pajėgų uolumas.

O uolumo mums lietuviams lietuviams reikia didelio ir daug. Nes mūsų uždavinys ne sibaigs tik laisvės bei valstybinės nepriklausomybės idea-

lo išpuoselėjimu ir išaukštinimu. Reikia mums rasti būdų ir priemonių padėti pajėgiajai tautos daliai, ypač jaunajai kartai Lietuvoje tuo idealu iš naujo tvirtai apsiginkluoti. Ir nėra nėra klausimo, — argi galima tai padaryti? Yra tik atsakymas, — kad reikia.

(ELTA)

Is Tėviskės Spaudos

VIENAS ANT DĖŽĖS

Slenkant metams, žmogus tampa vis apdairesais. Prieš trejetą mėnesių nusipirkau televizorių, o popierinės dėžės, kurioje televizorius buvo įpakotas, neišmečiau. Ką gali žinoti, gal dar pravėrs? Ir tikrai ta dėžė pravertė. Sugedo televizorius.

Įpakavau televizorių, išsiukviečiau taksi ir nuvežiau į dirbtuves. esančias Vilniuje Kosciuškos gatvėje. Priėmėjas paskaitė raštelį, liepė išimti televizorių iš dėžės ir padėti ant stalo. Kai viską klusniai įvykdžiau ir televizio-

rius atsidūrė ant lentynos, tarp mudviejų užsimezgė toks pokalbis:

— Ar viskas? — paklausiau aš. — Galiu eiti?

— Galite. Tik dėžę pasiimkite.

— O kur ją dėti?

— Kur norite?

— O gal ji pagulėtų pas jus kur nors kampe, kol televizorių pataisysitė?

— Ne, išneškite.

— Bet juk jos reikės televizorių įpakuoti.

— Tai vėl atneškite.

— Žinote ką. Taksi aš atleidau, man iki namų geri trys kilometrai, ir aš netempsiu ant pečių dėžės per visą miestą. Išmeskite į šukšlyną.

— Šukšlyną pas mus nėra. Jūs atnešėte, jūs ir išneškite. Išsinešiau.

Štai sėdžiu Kosciuškos gatvėje ant didelės dėžės ir suku galvą:

— Ką daryti?

«Švyturys»

INDIJA. Lietuvis misionierius Domas Slapšys rašo T. Bružkui:

«Parvykau iš Amerikos į savo darbo lauką. O darbelio tikrai netrūksta. Žmonės patys prašosi priimami į Katalikų Bažnyčią. Man rodos, kad nuo mano išvažiavimo darbo laukas padidėjo kokia 15 procentų. Vis nauji kaimai ir vietovės prašo tikėjimo. O tiems kaimams mes ne katekistų neturime. Juk katekistai čia turi viskuo rūpintis. Mes patys (misionieriai) gerokai pasitempę galim tik vieną kartą per mėnesį kiekvienai vietai mišias atlaikyti. Bet ir tai ne visuomet. Juk reikia patiem misionieriams ir rekolkecijas atsilikti, ir oras ne visada leidžia nuvykti ten kur reikia.»

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31 2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37 0321
no 14.00 iki 18.00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei daubų įrankių.

Lietuviai pirkin pas lietuvius!

Gintarė Banaitytė-Ivaškienė

Baltasis Stumbras

PREMIJUOTA ISTORINĖ APYSAKA JAUNIMUI

(tęsinys)

Strėles labai taupo, kad už tektų kiam pavojui užėjus. Todėl ir minta daugiausiai kiaušiniams, uogoms ir grybais. Žvėrys jo neužpuola. Matyt, vasarą nėra taip alkani, suriję kokią pasitaikiusią stirną ar briedį. Keis kartus matė jis čia plačiaragių šeimas sau ramiai žolę skabančias. Kai pamato plėšrųjį žvėrį, tada jis apkabina Draugužį ir stipriai laikosi jo, kad anie nepultų.

Medžioti Audriui dabar lengviau, nes Draugužis gerokai padeda. Iš pradžių, tiesa, buvo sunku. Vilkiukas, susigavęs kokį neapsukrų kiškutį, tuoj pat sudraskydavo, ir Audriui laimikio netekdavo. Bet palengva berniukas pratina vilkiuką viską jam atiduoti. Dabar vilkiukas vienas neėda, bet visa, ką tik sugavęs

atneša ir padeda prie Audriko kojų. Audriko kojų. Audrys jo alkano nepalieka: dalinasi juodu visa kuo. Tik prie grybų vilkiukas niekaip nepripranta.

Bėga laikas. Skuba vasara į rudenį. Žemuogės pasibaigė. Mažta ir mėlynės. Jau ir grybai nebe tokie mėsingi. Susidėvėjęs Audrio avalynė, kelnės keliose vietose perplėstos, o jiedu dar vis girioje.

Striūbo giria — tartum maršas: nei galo, nei krašto. Siūbuoja, siūruoja vėjuje aukštos pušys. Kur-ne-kur samanos aikštelės pakraštyje senelis ažuolas giles brandina. Kitame krašte beržų būrys svyruoja.

Vis dažniau patalpo lapuočių gojeliai. Čia vėl, žiūrėk, tankus eglėnėlis. Žemė drėgnėnė, upeliukų vis tankiau išraižyta.

Kadangi maistui susimedžio ti nereikia tiek daug laiko praleisti kaip pirmiau, Audrys išmokė Draugužį įvairių naujų dalykų: suprasti žodžius, vykdyti įsakymus... Žvėrelis stengiasi, kiek tik įmanydamas. Bet kartais jo laukinė vilkiška prigimtis nugalė, ir jis slapta sudrasko kokį mažą žvėrelį.

Ilgai berniukas suka galvą, kaip tą jo įgimtą savybę galutinai išrauti. Pagaliau nutaria. Jei jis Draugužį tik kepė mėsa šers, tai gal vilkiukas ir pamirš šviežios žvėrelės skonį? Gal praras savo plėšrumą? Ir tikrai po kiek laiko Draugužis pasidaro švelnesnis ir ramesnis. Audrys, anksčiau vilkiuku nelabai pasitikėjęs, dabar ramiai mėgė šalia jo. Palengva išnyksta jo paskutinės plėšrumo žymės.

Audrys visai pripranta prie girios gyvenimo. Iš paukščių garsų gali atspėti orą — lietus, ar bus giedra. Iš žvėrelių pėdsaku suranda upelius. Tiesa, kiekvieną vakarą, prieš už-

migdamas, ilgai galvoja apie Striūbo pilį. Mintimis aplanako tėtį, mamą, sėsutę Viją. Tada Audrys tvirtai tiki, kad iš girios išeis ir juos visus pamatys.

Giria apgaulinga. Jis kelis kartus buvo manęs, kad jau išėjo į pagirį, bet pasirodydavo, jog būta tik retesnės girios ar aikštelės. Už jos — vėl tankus miškas.

Vaidas labai skirtingas nuo ano sausojo pušyno, kuriame Audrys su vyrais medžiodavo. Pažemiais čia auga aukšti parčiai, daugiau eglių negu pušaičių. Matyti beržų, alksnių, drebulių. Vietomis klampūs upokšniai.

Vieną ankstų rytą Audrį pabudina kistas Draugužis unksimas. Iš pradžių jis nesusi-gaudo, kas darosi, Netoliese Draugužis, piktai argzdamas, kažin ką tąso. Tik arčiau pribėgęs, pamato tarp paparčių gulinėją kruviną gyvatę. Jos nuodingas liežuvelis silpnai dar kyščioja, lyg siekdamas

vilkiukui įgelti. Audrys supranta, kokiame pavojui nakvota. Jei ne ištikimas žvėrelis, jis savo namiškių daugiau nebematytų. Draugužis linkamai pribėga. Neatrodė, kad jį gyvatė būtų įgėlus.

SVARBUS ATRADIMAS

Tą dieną, pavakare, Audrio uoslė pagauna dūmų kvapą. Viltis, kad gal vienišas medžiotojas kūrėna laužą, ir baimė, kad gal girios gaisras, paskatina Audrį išliuogti ir aukštą uosį iširti. Kiek į šiaurę (berniukas sprendžia iš besileidžiančios saulės) pro medžius kyla ramus, siauras dūmų stūpelis.

— Jei tai būtų gaisras, dūmai draikytųsi plačiau ruožu. Čia bus laužo dūmai. Jei pas-kubėsiu, turėčiau dar prieš sutemstant ten atsirasti.

(Bus daugiau)

(pabaiga iš 4 pusl.)

smarkiai kepdavo mūsų galvas. Bet, tuomet varpas vėl sugausdavo ir skelbdavo, kad pietus jau ant stalo. Kiekvieną dieną kitas būrelis patarnaudavo prie stalo ir stengdavosi ką nors originalaus sugalvoti stalams ir valgyklai papuošti. Vieną dieną gėlės, kitą dieną vėliavos, papėriai ir žolynai. Kažkodėl berniukai geriau patarnaudavo ir gražiau papuošdavo stalus. Po piet turėdavome dainų repeticiją medžių pavėsyje. Tuomet, senai žinomas ir naujai išmoktos dainos skambėdavo per visą lauką. Paskui visi į ežerą, į sporto aikštes, į žalias pievas, į miško pavėsį. Tada būdavo valanda užmiršti visus rūpesčius ir įsijungti į nerūpestingą, lengvą ir malonų jaunystės ritmą. Nevienai mergaitėi teko su visais rūbais į vandenį įkristi; berniukai švelniai pastumdavo... Šeštą valandą, kai dienos spalvos pradėdavo nublukti, vėl tas varpas suburdavo visus antram pasikalbėjimui. Po paskaitos, dvasiniai pasistiprine, kuonors nauju persiėmę, pasijusdavome išalkę, bet vakariėnės varpas mus išgelbėdavo iš šios nesmagios padėties. Prieš tai, vėliavos nuleidimas vėl visus suburdavo aikštėje. Bežiūrint į plevesuojančią vėlavą, bedainuojant «Lietuvą brangi», bežiūrint į tylų ežerą, besiklausant paukščiųų čirškėjimą ir lizdus, žiūrint, suprasdavome, kad dar viena diena baigėsi. Vakare turėdavome meniškų pasirodymus. Vieną vakarą buvo namukų pasirodymai. Mėnulis, Aušra, Žvaigždė savaip pasirodė ir smagiai mus pajukino su komedijoms, dainoms ir kupletais. Kitą vakarą turėjome talentų vakarą. Šį kartą šokiai sukosi, dainos skambėjo ir poezijos skaido. Dar kitą vakarą, literatūros vakaras, minėjo lietuvių rašytojus ir poetus. Po vakariėnės programos sekė pasilinksminimas su tų laikų moderniška muzika. Buvo nustatyta nutilti dvyliktą valandą vakaro, bet tas niekad neišdegė, nes mes tu-

Lietuvos karo invalidai muziejaus sodnelyje Kaune

rėjome energijos ilgesnei dienai. Visi užmiršdavo ką reiškia žodis «poilsis», bet gerai mokėdavo išaiškinti triukšmo reikšmę. Paskutinį vakarą tu rėjome laužą. Didelė medžio pilis buvo pastatyta ežero pakrašty. Tuomet, kai jos milžiniškos liepsnos linksmai į viršų skrido, mes visi dainavome, žaidėme ir šokome. Ta proga buvo pristatytas stovyklos laikraštis «Stovyklos Gyvatėlė». Laikraštis buvo idėjiuokingi ir įdomus savaitės nuotykiškai kaip atsirado visų mergaičių kambariuose, kaip priaukiūjo su prakurustu laivelio, kaip visi su dideliu džiaugsmu rinkdavosi pakaitas, kaip dingo stovyklos varpas...

Pasaka užsitiesė ilgai, ir sunkios vaikučių akutės pradėjo mirkėti ir pagaliau užsimerkė sal žiaun miegūčiui. Mama dar ilgai į juos žiūrėjo ir dar kartą pro jos akis prabėgo stovyklos ežeras. Na mukai, valgykla, administracija, sale, berniukai, mergaitės, tos gražios vietos kur su sipažino ir su savo mylimu vaikučių tėveliu.

L. M.

PAVYZDINGAS SUSIVALDYMAS

Poilsio viloje kilo gaisras, Prie grupės žiopių, spoksaučių į ugniesius, prisijungė dar vienas.

— Visai nesuprantu, kodėl visi puolė į tokią paniką? Atkreipkite dėmesį į mane. Kilus gaisru, aš ramiai pakilau iš lovos, surūčiau popirosą ir padėjau rengtis. Be to, du kartus keičiau kaklaraištį, kuris netiko prie marškinių.

— Taip, tai nuostabus ir pavyzdingas susivaldymas. Bet kodėl gi tamsta neužsimovei kelnų?

REGISTRUOKIT VAIKUS

Prasideda nauji mokslo metai. Visose pasaulio didesnė

se lietuvių kolonijose subėgs būriai lietuvių vaikučių ir gimnazistų pasimokyti savo tėvėlių kalbos, dainos, šokių, vaidinimų.

Tuo tarpu žinome, kad São Paulyje kovo mėnesį atidarys savo duris dvi lietuviškos mokyklos. Viena tėvų jėzuitų Mookoje, kita mokytojo St. Kubiliūno ir jo dukters Gražinos vadovaujama Vila Anastacio.

Mookoje pamokos prasidės šeštadienį kovo 9 d., o Vila Anastacio trečiadienį, kovo 6 dieną. Nė kiek nedelsdami Tėveliai, tuojau užregistruokite savo vaikus!

Jo Eminencija Kardinolas Agnello Rossi praėjusį sekmadienį mums pasakė, jog didžiausia nelaimė, kokia dabar galėtų ištikti lietuvius, būtų tik susilpninimas jų meilės savo tautai, savo Tėvynei savo Bažnyčiai ir pačiam Dievui! Kas neleidžia vaikų į lietuvių kalbos pamokas, tas pa didina savo tautos nelaimę.

ISIDĖMĖTINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA. Rua Lituanica ir V. Zelina, Mons. Pio Ragažininkas, Tel. 63-5975.

Šv Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde. Tel. 51 4011

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams. Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel 52 2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų!

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui. Teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvos diplomatijos šefas p. St. Lozoraitis praneša, kad mirus įgaliotam ministeriui Dr Frikui Mejeriui, Brazilijos lietuviams konsularinius patarnavimus (pasai, įvairūs liudijimai ir k.) laikinai atliks Lietuvos pasiuntinybė Urugvajuje. Jos adresas yra:

Legación de Lituania
Ciudad de Paris 5836
Montevideo, Uruguay

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPOS, PEÇAS ÊSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Rua Marechal Malet, 97 - 125 Tel. 63-5821 — V. Zelina V. Prudente

Caixa Postal 371 — São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — S A O P A U L O

TÉVAI JÉZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. 92-2263

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 600. Tel. 81-6423.

Iždininkas p. JORGE GARÇA KA, Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooka.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67, šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį, kaip iki šiol

Mooka r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 17,00 val. Darbo dienomis 7 ir 7.30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 d mišios;

Išpažintys čia klausomės kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val Casa Verde, 17,15 val.

Antrą: Jaçana klierikų kopl. 8,30 val Bom Retire, 10 val; Utinga 16 30 val,

Trečią: Agua Rasa 8,30 val., Moinho Velho 11,30 val., Lapa 16,30 val.,

Paskutinį: Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10,30 val. V. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

Dėmesio!

Nuo Vasario 16 iki 25 dienos São Paulo (ir Rio) centrinis paštas antspauduos laiškų vokus ypatingu mūsų sukaktį atžymindiu antspaudu. Tik nueikite ir paduokite savo vokus!

V. Zelina

Vasario 11 Jaunimo Namuose gražiai praleido laiką studijų savaitės jaunimas ir kiti Vasario 16 minėjimo svečiai Kiek linksmos jaunatviškos nuotaikos! Kaip darniai skambėjo lietuviška daina! Seniai besimatę draugai susitiko. Lietuvis lietuviui pasijuto ypač artimesnis. Ačiū Vasario 16 minėjimo komitetui už surengimą ir ačiū visoms organizacijoms, kurios sumetė po 50 naujųjų kruzeirų toms iškilimams apmokėti.

VASARIO 16 Radijas Nacional — 1100 KHZ — banga perduos net keturis kartus lietuvišką programą,

Pirmoji nuo 7,45 iki 8,00 val. ryto.

Antroji nuo 14,15 iki 14,30 val.

Trečioji nuo 18,30 iki 19,00 valaudos.

Ketvirtoji 21,30 val.

Ši šeštadienį televizijos penktame kanale, Kalil Filho programoje, tarp 11,45 iki 12 val. pasirodys lietuviai su savo programa! Nepamirškite pasiziūrėti! Laiką nemokamai programai parūpino p. Jonas Bajorinas, «Aušros» choro pirmininkas.

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA RENGIA METINĘ PARAPIJOS ŠVENTĘ

Sekmadienį, kovo 24 dieną. Prieš sumą bus procesija, o

po sumos Jaunimo Namuose parapijos bei svečių bendros vaišės. Pakvietimus galima gauti pas visus Vyrų Brolijos narius. Smulkesnį pakvietimų platintojų sąrašą įdėsime kituose ML numeriuose.

Moooca

Naujoji lietuvių parapija iškilmingai švęs Lietuvos globėjo šv. Kazimiero šventę viena diena anksčiau, t. y. sekmadienį, kovo 3 dieną. Iškilmingos mišios bus 17 val. Mookos dr. V. Kudirkos salėje. «Aušros» choras giedos Lietuvoje kun J. Šukio parašytas lietuviškas mišias, keturi balsais. Mišios yra labai gražios ir «ažu širdies stveria» anot poeto A. Barausko. S. Paulo lietuviai katalikai kviečiami ko gausiau dalyvauti.

RELIGINĖS KONFERENCIJOS TĖVŲ JĖZUITŲ KOPLYČIOJE

Artinasi gavėnia, susikaupimo metas. Užgavėnės labai dažnai praleidžiamos tuščiai, niekam. Užgavėnėse dažniausiai tik pavargstama, o siela prisipildo dar didesnio kartumo. Yra žmonių, kurie trokšta kažko gilesnio, aukštesnio prasmingesnio. Siela visuomet ieško tiesos, gėrio ir grožio. Pabandykite arčiau ir nuoširdžiau pažinti tiesą. Daugybė klaidų gyvenime įvyksta dėl nežinojimo. Religija taip pat neveikia gyvenimo, net nedaro jokio įspūdžio, jei religijos skelbiamos tie-

tos nepažįstamos.

Tėvai jėzuitai ruošia lietuviams religines paskaitas, konferencijas. Šios konferencijos bus ne tiek pamokslų pobūdžio, kiek instrukcijų. Bus sudarytos sąlygos žmonėms gauti atsakymus įvairius religinius klausimus. Pirmoji tokia konferencija bus Tėvų jėzuitų koplytėlėje kovo 1 dieną 20 valandą. Ateityje pramatoma bent kartą per mėnesį tokia konferencija. Jei klausytojai pageidaus, bus galima padaryti ir dažniau. Tad visi pasiruoškime šioms konferencijoms. Visus tautiečius prašome, kiek galima įsigyti ir šiose konferencijose turėti NAUJĄJI TESTAMENTĄ.

Naujoje lietuvių parapijoje vasario 15 dieną klebonas Jonas Bružikas turėjo pirmąsias jėzuitų koplyčioje sutuoktuves. Kadangi jaunieji jau vėresnio amžiaus, tai prašė neminėti pavardžių. Penktadienį, Vasario 16 ir kovo 2 dieną bus kitos jungtuvės, bet namuose, Bom Retire.

PIRMASIS KRIKŠTAS naujosios parapijos koplyčioje bus šį sekmadienį, vasario 18 dieną. Bus krikštijamas Juozas ir Marytės Tijūnėlių sūnus Petras.

Šitoks sutapimas yra juo malonesnis, kad Juozas Tijūnėlis yra «Aušros» choro stiprus narys, visų tos parapijos reikalų rėmėjas. Jo žmona Marytė irgi nuoširdi Tėvų Jėzuitų darbuotės palaikytoja. O kas besakyti apie p. Matelionius, tiek Juozą, tiek Jurį ir jų šeimų kitus narius, kurie neapleidžia nei vieno parengimo Mookoje, kur nepridėtų savo darbščios sumanios rankos ir neatvertų savo kišenių. Tokių jautrių lietuvių sūnus ir anūkas bus pirmasis naujosios parapijos metrikų knygose.

Gauta nuoširdžių sveikinių naujajai parapijai. Pirmasis telefonu pasveikino gerb. prelatas Pijus Ragažinskas. Antrasis kapitonas Juozas Čiuvinškas, ir tada sekė eilė kitų sveikinių, linkėjimų, gėlių dovanų. Teko nugirsti jog kažkurios organizacijos rašo Jo Eminencijai Kardiolui padėkos laiškus. Mookos Maldos Apaštalavimas užprašė vasario 18 dienai 17,00 valandai padėkos mišias. Žmonės laiko tai dideliu lietuviu laimėjimu ir tuo didžiausiu.

JAU GAUTAS LEIDIMAS vyskupijos naujoje parapijoje švęsti šv. Kazimiero šventę kovo trečią dieną, t. y. sekmadienį. Iškilmingos mišios bus 17 valandą. Per mišias į savo pareigas bus įvestas klebonas tėvas Jonas Bružikas, S. J. ir pirmą kartą «Aušros» choras giedos lietuviškas šv. Mišias, keturi balsais. Planuojama turėti po mišių arba telę, kad būtų progos žmonėms labiau suartėti ir pasidžiaugti.

Sv. Kazimiero šventei rengiantis parapijos koplytėlėje Mookoje bus devynių dienų pamaldos, po 7,30 valandos mišių. Sv. Kazimierui pavesim ir naująją parapiją ir visos Lietuvos reikalus.

Iki šv. Kazimiero šventės «Aušros» choras renkasi repeticijoms kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį 8 val. o šeštadienį 7 valandą vakare.

UTINGA

Savo namuose sunkiai serga Adolfas Stasevičius. Klebonas Jonas Bružikas, S. J. suramino ligonį, suteikdamas jam šv. Sakramentus. Komunijos printi nebegalėjo, ka-

ATSKIRO

KAINA 0,20

dangi nebegali nieko nuryti. Net ir žodžio ištarti nebegali. Vėžys baigia būti mūsų tautietį Adolfą Stasevičių. Kenčia didelius skausmus. Lauktojai nepleidžiami. Dieve, duok jam ir jo šeimai kantrybės!

PARQUE DAS NAÇÕES

Marija Buragienė vis dar tebeguli Santo André ligoninėje (kambarys nr. 3). Ji priima lankytojus ir labai dėkoja visiems ją atlankiusiems. Operacija buvusi labai sunki, bei p. Marija Buragienė jaučiasi stipresnė, atsikelia pasivaikščioti ir tikisi greit grįžti namo.

UŽ «M. L.» UŽSIMOKĖJO

Labai daug ir uoliai pasidarbavo p. J. Baužys surinkdamas virš 100,000 sen. kruz. prenumeratų, kurios jau buvo paskelbtos ML. Už jo knygnę šio darbą ML Administracija ir leidėjai Tėvai Jėzuitai jam labai dėkingi.

Be to už ML paskutiniu metu užsimokėjo Po 25,00 n.kr.: Juozas Baužys, po 20,00 n.kr. Pr. Blaževičius, Aleksas Grabauskas; po 12,00 n.kr. Aleksas Jasiūnas; po 10,00 n.kr. Kazys Ansenka, Aleksas Juonas, Viktoras Zubeis, Kas, Pavilavičienė; po 8,00 n.kr. Jieva Ražanauskas ir 3,000 Argentinos pežų atsiuntė p. Karolis Misiūnas.

El Paso (Texas) vyskupas vasario 22 d. paskelbė lietuvių dieną. Vyskupas įpareigojo jo visus savo vyskupijos klebonus tą dieną melstis už Lietuvą. Be to, kažkuriose vietose bus renkami parašai po peticija Lietuvos reikalui.

(ELTA)

VYRŲ BROLIJOS 1968 METŲ VEIKLOS KALENDORIUS

Kovo 24 d. Šv. Juozapo parapijos šventė su procesija. Gegužės 11 d. paminėjimas «Mūsų Lietuvos» 20 metų sukakties.

Birželio 16 šventkelionė į N. S. Aparecida do Norte, pasimelsti už tėvynę Lietuvą ir žuvusius brolius.

Rugpjūčio 18 ketvirtasis tradicinis spaudos balius ir spaudos bičiulių sambūvis.

Spalio 13 iškyla-piknikas į Jurubatuba.

Lapkričio 17 išvyka piknikas į Santos, Praia Grande.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10 647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206,

Vila Prudente, Tel. 63-5352

Dr. Victor Pedro Saulytis

Cirurgião dentista pela Universidade S. Paulo

C. R. O. S. P. Nr. 727

Clinica de adultos e crianças Fluor — RX —
Alta rotação.

Endodontia e ortodontia movel (ortopedia),

Taisomi kanalai ir kreivi dantys.

Rua França Carvalho, 121, Moóca,

Arti Dr. Vinco Kudirkos mokyklos rūmų.

